

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра історії України та археології

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ІСТОРИЧНОМУ ТА КУЛЬТУРНОМУ
КОНТЕКСТАХ
підготовки здобувачів освіти
першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 122 Комп'ютерні науки
освітньо-професійної програми
Комп'ютерні науки та інформаційні технології

Силабус нормативного освітнього компонента підготовки бакалавра, спеціальності 122 комп'ютерні науки, освітньо-професійної програми «комп'ютерні науки та інформаційні технології».

Розробники: Рудянин Іван Петрович – кандидат історичних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Гришанович Т. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри історії України та археології

протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Баран В. К.)

1. ОПИС

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній ступінь	Характеристика
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 122 комп'ютерні науки, комп'ютерні науки та інформаційні технології. бакалавр	Рік навчання – <u>1</u>
		Семестр – <u>2</u>
		Консультації <u>6</u> год.
		Самостійна робота <u>32</u> год.
Кількість годин/кредитів 90/3		Тижневе навантаження: <u>3 год.</u>
		Форма контролю: <u>залік</u>
Мова викладання - українська		Навчальний план <u>2022 р.</u>

I. Інформація про викладача

П.І.П. Рудянин Іван Петрович

Науковий ступінь кандидат історичних наук

Вчене звання доцент

Контактна інформація 097-336-48-24

Посилання на розклад <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис

Навчальна дисципліна «Україна в європейському історичному та культурному контекстах» належить до нормативних дисциплін, які формують системне уявлення про історію та культуру України у нерозривному зв'язку з європейським історично-культурним простором, вивчає, порівнює та переосмислює перебіг політичних, соціально-економічних та культурних процесів в Україні у європейському контексті, сприяє усвідомленню необхідності утвердження незалежної України та входження її як рівноправного партнера до Європейського Союзу.

Мета вивчення дисципліни: метою і завданнями навчальної дисципліни «Україна в європейському історичному та культурному контекстах» є ознайомлення здобувачів вищої освіти із багатовіковою минувиною України у сукупності суспільних і культурних явищ і подій, у їхньому поступальному розвитку з історичними закономірностями складного процесу становлення та розвитку Української держави як європейської країни від найдавніших часів до наших днів.

За результатами навчання здобувачі вищої освіти мають оволодіти наступними компетентностями (ЗК):

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практичні (семінари)	Самостійна роботи	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Історія та культура України в європейському контексті від найдавніших часів до початку ХХІ століття.						
Тема 1. Вступ. Історія та культура України у системі європейської гуманітаристики	4	2		2		
Тема 2. Київська держава.	6	2	2	2		7
Тема 3. Галицько-Волинська держава.	7	2	2	2	1	7
Тема 4. Українські землі у складі Великого князівства Литовського	7	2	2	2	1	7
Тема 5. Українські землі Речі Посполитої ХVІ – першої половини ХVІІ ст.	7	2	2	2	1	7
Тема 6. Визвольна війна в Україні середини ХVІІ ст. (Хмельниччина 1648–1657 рр.).	6	2	2	2		7
Тема 7. Руїна.	4	2		2		
Тема 8. Гетьманщина та інші українські землі в останній чверті ХVІІ– 80-х рр. ХVІІІ ст.	6	2	2	2		7
Тема 9. Культурне	7	2	2	2	1	7

життя українських земель у XVI–XVIII ст.						
Тема 10. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.).	6	2	2	2		7
Тема 11. Українська революція 1917–1921 рр.	7	2	2	2	1	7
Тема 12. Україна у міжвоєнний період (1921–1939 рр.).	6	2	2	2		7
Тема 13. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.).	6	2	2	2		7
Тема 14. Україна у післявоєнні роки та в період незалежності.	7	2	2	2	1	7
Тема 15. Українці за кордоном	4			4		
Всього за практичні заняття						84
Ведення письмового конспекту						16
Всього годин / Балів	90	28	24	32	6	100

Плани семінарських занять Семінар 1. Культура княжої доби

План

1. Суспільно-історичні умови розвитку культури Київської та Галицько-Волинської держав.
2. Запровадження християнства та його вплив на культуру Русі:
 - а) писемність та освіта;
 - б) літописання;
 - в) іконопис.
3. Мистецтво Галицько-Волинської держави.

Семінар 2. Політичні та етнокультурні процеси в Україні у XIV – першій половині XVII ст.

План

1. Інкорпорація Литвою і Польщею українських земель.
2. Утворення Кримського ханства та його експансія на українські землі.
3. Українське Відродження та його особливості.
4. Культурно-просвітницька діяльність братств.

Семінар №3 Українське козацтво та його роль в історії українського народу.

План

1. Виникнення українського козацтва. Поява Запорозької Січі, її політичний та військовий устрій.
2. Економічне життя, особливості фізичного та військового загартування козацтва.
3. Участь українських козаків в обороні рідної землі від ворожих нападів та у міжнародних відносинах XVI – першої половини XVIII століть.

Семінар № 4 Українські землі наприкінці XVII – у XVIII ст.

План

1. Українські землі на початку XVIII ст. Гетьман І. Мазепа, його внутрішня та зовнішня політика.
2. Пилип Орлик та конституція 1710 р.
3. Наступ російського царизму на українську автономію та національно-визвольна та антикріпосницька боротьба в середині та наприкінці XVIII ст.
4. Загарбання українських земель Росією та Австрією.
5. Розвиток культури наприкінці XVII – у XVIII ст.

Семінар №5 Українські землі у другій половині XIX ст.

План

1. Реформи 60-70-х років та їх вплив на розвиток Наддніпрянщини.
2. Західноукраїнські землі у другій половині XIX ст.
3. Суспільно-політичні рухи в Україні.
4. Розвиток культури в Україні у другій половині XIX ст.

Семінар №6 Україна на початку XX ст.

План

1. Соціально-економічний розвиток та суспільно-політичне життя Наддніпрянщини на початку XX ст.
2. Російська революція 1905-1907 рр. та Україна.
3. Національно-визвольна боротьба на західноукраїнських землях. Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР).
4. Українська культура на початку XX ст.

Семінар № 7 Українські землі у 1930-х рр.

План

1. Українська РСР в умовах непу.
2. Індустріалізація Української РСР.
3. Колективізація в УСРР. Голодомор 1932–1933 рр.
4. Громадсько-політичне, духовне та культурне життя в радянській Україні у 30-х рр. XX .
5. Західноукраїнські землі у 20–30-х рр. XX ст.

Семінар №8. Україна у Другій світовій війні.

План

1. Україна напередодні та на початку Другої світової війни (1939–1941 рр.)
2. Радянсько-німецька війна 1941–1945 рр. і Україна:
 - а) загарбання України німецькими загарбниками;
 - б) окупаційний режим в Україні;
 - в) Рух Опору в Україні;
 - г) визволення України з-під нацистської окупації.

Семінар № 9 Післявоєнна відбудова і розвиток України у 1945 – середині 50-х рр.

План

1. Визначення кордонів УРСР та врегулювання територіальних питань.
2. Відбудова народного господарства.
3. Українська РСР на міжнародній арені.
4. Суспільно-політичне та культурне життя в Україні у відбудовний період.

Семінар №10 Українська РСР у період хрущовської «відлиги».

План

1. Суть і зміст процесу десталінізації в Україні.
2. Соціально-економічний розвиток УРСР.
3. Духовне та культурне життя.

Семінар №11. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1990-ті рр.)

План

1. Основні тенденції культурного розвитку.
2. Дисидентський рух в УРСР у 1965-1985 рр.
3. Проголошення курсу на перебудову в Україні та його наслідки.
4. Проголошення незалежності України.
5. Утвердження України, як повноправного члена європейського співтовариства.

Семінар №12 Україна в період 1991-2023 рр. Боротьба за незалежність.

План

1. Основні етапи політичного розвитку України 1991-2023 рр.
2. Будівництво економіки незалежної України.
3. Розвиток української культури у 2014-2023 рр.
4. Світове співробітництво України в умовах війни.

Оцінювання

Оцінювання здійснюється згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. Освітня компонента складається з одного змістового модуля. Його вивчення передбачає виконання практичних робіт. Вивчення даної дисципліни заплановано один семестр навчання. У процесі вивчення дисципліни не передбачено форми контролю, а по завершенню вивчення заплановано залік. Можливість отримати максимальну кількість балів розподілено на весь період вивчення дисципліни: 7 балів здобувач вищої освіти може отримати за кожне практичне заняття, що у сумі дорівнює 84 бали. Ще 16 балів він отримує за ведення письмового конспекту практичних занять, у якому він заповнює таблицю із основними датами та подіями до кожного заняття. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за виконання завдань на практичних заняттях, ведення письмового конспекту практичних занять.

Поточний контроль (100 балів)		Загальна кількість балів
ЗМ 1	Ведення письмового конспекту	
84	16	100

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувачів освіти (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали,

набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості становить 100 балів.

Згідно «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» від 11 вересня 2020 року здобувачі вищої освіти можуть бути зарахованими результати навчання, які отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Питання до ліквідації заліку

1. Писемні джерела про історію України (до середини XIII ст.).
2. Становлення та розвиток людського суспільства на території України в ранній період (палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт, ранній залізний вік).
3. Античні міста-держави на території Північного Причорномор'я.
4. Іраномовні племена на території України в I тис. до н. е. (кіммерійці, скіфи, сармати).
5. Походження слов'ян та їх розселення на території України.
6. Утворення Руської держави. Роль норманів у формуванні державності в Середньому Подніпров'ї в IX–X ст.
7. Русько-візантійські відносини в IX–XII ст.
8. Культура Київської Русі IX–XIII ст.
9. Об'єднання українських земель у складі Галицько-Волинської держави.
10. Держава Данила Галицького в системі політичних відносин Центрально-Східної Європи.
11. Галицько-Волинська держава в останній третині XIII – першій половині XIV ст.: тенденції розвитку.
12. Приєднання українських земель до складу Великого Князівства Литовського та їх політичний статус у XIV – першій половині XVI ст.
13. Політичні унії між Литвою й Польщею та їхній вплив на історію українського етносу.
14. Національні та релігійні рухи в Україні в XIV – першій половині XVII ст.
15. Українська культура XIV – першої половини XVII ст.
16. Польська експансія на українських землях в XIV–XV ст.
17. Українські землі у складі Речі Посполитої (до середини XVII ст.).
18. Основні тенденції соціально-економічного розвитку українських земель у другій половині XVII – XVIII ст.
19. Архітектура та мистецтво в Україні в XVI–XVII ст.
20. Освіта і наука в Україні в XVI – першій половині XVII ст.: тенденції розвитку.
21. Основні групи джерел з історії України XVI–XVIII ст.
22. Українські землі під владою Речі Посполитої в другій половині XVII – XVIII ст.
23. Причини утворення Запорізької Січі та її роль в історії України (до середини XVII ст.).
24. Запорізька Січ у другій половині XVII – XVIII ст.: територія, населення, політичний та економічний устрій.
25. Українське козацтво та його роль у суспільно-політичному житті Речі Посполитої першої половини XVII ст.
26. Етапи закріпачення селян у Польсько-Литовській державі XV – першої половини XVII ст.
27. Причини і початок Національно-визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького.
28. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Богдана Хмельницького.
29. Кримське ханство: особливості політичного та соціально-економічного розвитку.

30. Українська шляхта в XIV – першій половині XVII ст.
31. Слобідська Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: територія, населення, політичне та економічне становище.
32. Особливості розвитку Галичини, Буковини та Закарпаття в другій половині XVII – XVIII ст.
33. Гетьманство Івана Виговського. Гадяцький трактат.
34. Гетьманство Юрія Хмельницького. Причини розколу Української козацької держави та його наслідки.
35. Гетьманство Петра Дорошенка: спроба об'єднання України.
36. Гетьманщина на зламі XVII–XVIII ст. Іван Мазепа та Пилип Орлик.
37. Військовий та адміністративний устрій Гетьманщини.
38. Політика російського царизму щодо Гетьманщини в другій половині XVII – на початку XVIII ст.
39. Гетьманщина у XVIII ст.: характерні риси політичного та економічного розвитку.
40. Магдебурзьке право на українських землях: особливості впровадження.
41. Західноукраїнські землі в складі Австрії (кінець XVIII – перша половина XIX ст. політико-правовий аспект).
42. Соціально-економічне становище українського населення Австро-Угорщини в другій половині XIX – на початку XX ст.
43. Українське національне відродження першої половини XIX ст. у Наддніпрянщині й Галичині: порівняльна характеристика.
44. Опозиційні та революційні рухи в Україні першої половини XIX ст.
45. Кирило-Мефодіївське товариство: діячі та програмні засади.
46. Еміграція українців у XIX–XXI ст.: причини та напрямки
47. Політика російської та австрійської влади щодо українців у XIX – на початку XX ст.: порівняльна характеристика.
48. Українська культура в другій половині XIX – на початку XX ст.
49. Русофіли (москвофіли) і народовці в громадсько-політичному житті Галичини XIX – початку XX ст.
50. Українські політичні партії в Галичині на зламі XIX–XX ст.: програмні засади й діяльність.
51. Становлення української історичної науки в XIX – на початку XX ст.
52. Демографічні процеси в Україні кінця XIX – XX ст.
53. Політизація українського руху в Наддніпрянщині на зламі XIX–XX ст.
54. Наукова та громадсько-політична діяльність Івана Франка.
55. Державницький напрям в українській історіографії.
56. Народницький напрям в українській історіографії.
57. Україна в роки Першої світової війни.
58. Українська національна революція 1917–1920 рр.: етапи державотворення.
59. Українська Центральна Рада: становлення національної державності.
60. Внутрішня та зовнішня політика Української держави в 1918 р.
61. Відродження та занепад УНР у період правління Директорії.
62. Утворення ЗУНР. Українсько-польська війна 1918–1919 рр.
63. Історичне значення, причини поразки та уроки Української революції 1917–1920 рр.
64. Економічна політика більшовиків в Радянській Україні в 20-ті роки XX ст.
65. Західноукраїнські землі в 1919–1939 рр.: політичне становище та національні рухи.
66. Національна політика більшовиків в Україні в 20-х роках XX ст.
67. Включення України до складу СРСР.
68. Соціалістична модернізація в радянській Україні: форми та наслідки.
69. Голодомор 1932–1933 рр. в історичній пам'яті українського народу.
70. Українська культура в 20–30-х роках XX ст.
71. «Радянізація» Заходу України в 1939–1941 рр.
72. Україна в період Другої світової війни та перші повоєнні роки.

73. Післявоєнний сталінський режим в Україні (1945–1953 рр.).
74. Український національний рух у період Другої світової війни і в перші повоєнні роки.
75. Україна в середині 1950-х – першій половині 1980-х років: основні тенденції розвитку.
76. Український дисидентський та правозахисний рух 60–70-х років ХХ ст.
77. Розпад СРСР та відновлення незалежності України.
78. Політичний розвиток України в 1991–2017 рр.
79. Соціально-економічний розвиток України в 1991–2017 рр.
80. Зовнішня політика сучасної України. Українці в світі: тенденції розвитку діаспори.
81. Етнодемографічні зміни в Україні у ХХ ст.
82. Культурно-інтелектуальна історія України зламу ХХ–ХХІ ст.
83. «Революція на граніті, Помаранчева революція та Революція Гідності»: порівняльна характеристика.
84. Політичний розвиток України наприкінці ХХ ст.
85. Розвиток української культури у ХХ – початку ХХІ ст.
86. Україна у 2014-2020 рр.
87. Видатні вчені українці ХХ ст., та їх внесок в українські та світову науку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Політика викладача щодо здобувачів вищої освіти

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття та списування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

Під час навчання здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися здобувачі освіти під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Під час оцінювання результатів навчання здобувачі освіти не користуються забороненими засобами (мобільний телефон, планшет, конспект, навчальна література, інші джерела інформації, в тому числі Інтернет-ресурси), самостійно виконують запропоновані завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Якщо здобувач освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона вивчають теоретичний матеріал самостійно використовуючи навчальні посібники, конспекти лекцій, виконують всі завдання для аудиторних занять, всі домашні завдання. Прозвітуватися про виконання завдань можна під час консультацій, одночасно при цьому з'ясувати незрозумілі моменти, задати питання викладачу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Методичне забезпечення:

1. Україна в європейському історичному та культурному контекстах – [тестовий дистанційний курс]. Режим доступу: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=898>
2. Військова історія України [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Каф. історії України та археології, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. І. Рудянин. Електрон. текст. дані. Луцьк, 2021. 34 с.
3. Історія науки і техніки [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т історії, політології та нац. безпеки, Каф. історії України та археології, Бібліотека ; укладач Л. Дейнека ; упоряд. І. Рудянин. Електрон. текст. дані. Луцьк, 2021. 19 с.

Рекомендована література:

1. Аркас М. Історія України-Русі. Наш Формат, 2020. 436 с.
2. Баран В. Західна Україна в 1939–1941 рр.: огляд історіографії та архівних джерел. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки. 2019. № 7. С.113–120.
3. Баран В. Органи НКВС як інструмент сталінських репресій у західних областях України (вересень-грудень 1939 р.). Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія. 2020. Вип. 4. С. 52–69.
4. Баран В. Особливості національної політики радянської влади в західних областях України у 1939–1941 рр. «Волинь-43»: міфи і реальність. Луцьк, 2019. С. 92–102 .
5. Баран В. Переслідування релігії та церкви в Західній Україні: 1939–1941 рр. Одухотворений інтелект – рушійна сила розвитку суспільства: матеріали Всеукраїнської наукової конференції, приуроченої до 80-річчя від народження професора Степана Гелея. Львів: видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2021. С. 184–188.
6. Баран В. Радянський тоталітаризм: 1917–1991 рр. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки. 2019. № 5. С.86–92.
7. Баран В. У боротьбі за українську державність: 1917–1991. Літопис Волині. 2019. № 21. С. 99–103.
8. Баран В. Україна: воєнне літо 1941 року. Наукові записки. Історичні науки. Острог, 2018. Вип. 27. С. 94–103.
9. Білик В., Карліна О. Жива спільнота в імперському світі: Луцька греко-унійна єпархія кінця XVIII – першої третини XIX ст. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2018. 304 с.
10. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Портал, 2022. 408 с.
11. Даниленко В. Україна в 1985–1991 рр.: остання глава радянської історії. Український історичний журнал. 2019. № 3. С. 192–199. Співатор М. Кучерепа.
12. Діяльність міжпартійного секретаріату боротьби за амністію політичних в'язнів у міжвоєнній Польщі в 1926–1928 рр. (на прикладі Волині та Східної Галичини) / О. Разиграєв, І. Рудянин, М. Куницький. Сторінки історії. 2021. №52. С. 224-237. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.52.2021.236163> (Web of Science)
13. Дорошко М. Історія України. Курс лекцій. К.: Саміт-книга. 2021. 472 с.

14. Другий місяць війни. Хроніка подій. Промови та звернення Президента Володимира Зеленського. Фоліо, 2022. 416 с.
15. Історія Української держави: Гетьманат ранньомодерної доби / Відп. ред. В. Смоля. Київ: Арій, 2018. 720 с.
16. Історія України : підручник. В. Качкан, В.Левандовський, О. Величко та ін.; за ред. В. Качкана. 2-е вид. К. : ВСВ «Медицина», 2018. 360 с.
17. Каппелер А. Від країни козаків до країни селян. Україна на видноколі Заходу у XVI–XIX ст. Літопис, 2022. 359 с.
18. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960- 1980-х років. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Кліо, 2019. 248 с.
19. Красовський О., Бура Д. Хроніка війни. 2014-2020. Фоліо, 2019. 478 с.
20. Кушпа М. Нарис династичної історії Луцького князівства до 1300 року. Луцьк : Терези, 2021. 112 с.
21. Левицький М. Історія українського війська. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 846 с.
22. Ленартович О. Постать Валентина Мороза в дисидентському русі України. Гілея Науковий вісник. Вип. 158 (10). Київ, 2020. С. 47–51
23. Лотоцький А. Галицько-Волинська держава. Лілея-НВ, 2020. 64 с.
24. Місяць війни. Хроніка подій. Промови та звернення Президента України Володимира Зеленського. Фоліо, 2022. 383 с.
25. Разиграєв О. Українці в Березі Картузькій у 1934 р.: чисельність та режим утримання // Краєзнавство. 2018. № 4. С. 211–222.
26. Рудянин І. П. 47. Проблема україно-польських відносин через призму політичної діяльності галицького греко-католицького духовенства у д/п XIX – поч. XX ст. // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2020. №2. С. 224-24
27. Рудянин І. П., Шабала Я.М., Розвиток Української революції на Волинському Поліссі в добу Центральної ради. Волинь у роки Української революції 1917–1921 рр.: зб. наук. праць / упоряд.; А. Г. Шваб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. С. 116–126.
28. Рудянин І., Яцечко-Блаженко Т. Українські скарби за кордоном: історія, вивезення та проблема репатріації Садиба Франка: науковий збірник заповідника «Нагуєвичі» / Ред. кол. Б. Лазорак (голов. ред.), Я. Мельник, М. Мозер, П. Гриценко, Л. Тимошенко, В. Александрович та ін. Кн. І. Дрогобич: Пóсвіт, 2020. С. 199-209
29. Старченко Н. Українські світи Речі Посполитої. Історії про історію. Laurus, 2021. 616 с.
30. Степанюк С. Співіснування двох культур: польський та український пересувні театри Волинського воєводства в 1928 – 1939 рр. Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи. Т. 10. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 110-122.
31. Третій місяць війни. Хроніка подій. Промови та звернення Президента Володимира Зеленського. Фоліо. 2022. 384 с.
32. Українська Центральна Рада / Авт. кол.: Сосса Р. І. (керівник), Грицеляк В. П., Кучерук О. С., Лоза Ю. І., Скальський В. В., Файзулін Я. М. Київ, 2018. (Українська революція 1917-1921)
33. Шваб А., Денисюк В. Продовольче забезпечення прифронтових міст Волинської губернії в 1914–1917 рр. Східноєвропейський історичний вісник / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Випуск 14. С. 76–85.